

Aan de gemeenteraad

datum 11 mei 2021
behandeld door S. Brouwer
ons kenmerk 2021-0060664
doorkiesnummer
onderwerp Collegereactie
initiatiefvoorstel GL
opheffen geheimhouding

Geachte heer/mevrouw,

De fractie van GroenLinks Papendrecht heeft een initiatiefvoorstel ingediend tot opheffing van geheimhouding op de Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht – Fokker / Fokker locatie Slobbengors inclusief de bijlagen.

Argumenten van de fractie van GroenLinks voor opheffing zijn:

- De financiële posities van gemeenten in Nederland staan onder druk.
- De solvabiliteit en de schuldenquote van de gemeente Papendrecht staan op 'oranje'.
- De gemeente staat voor grote opgaven, zoals het investeren in de VO scholen en een ingrijpende bezuinigingsronde.
- Dat inwoners van Papendrecht openheid van zaken gegeven moet worden over de omvang van het vreemd vermogen dat hiervoor is aangetrokken.
- Deze financiering heeft een negatieve invloed op de solvabiliteit en de schuldenquote van Papendrecht.
- Het feit dat er al langere tijd bedragen in de media rond gaan met betrekking tot deze deal en dat het goed is als deze bedragen bevestigd of gecorrigeerd kunnen worden.
- Dat de (met name economische) redenen die destijds zijn aangevoerd tot geheimhouding in de ogen van Groen Links niet langer geldend zijn.

De fractie van GroenLinks Papendrecht heeft in de raadsvergadering van 18 maart 2021 het college gevraagd advies uit te brengen op dit voorstel voordat de stukken definitief geagendeerd worden voor behandeling in de gemeenteraad.

Wij hebben uw initiatiefvoorstel juridisch laten beoordelen. De conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen in bijgevoegd advies (zie bijlage 1). Ook hebben wij Fokker Aerostructures B.V. (Fokker) gevraagd op het voorstel tot opheffen van geheimhouding te reageren.

Wij adviseren uw raad de geheimhouding te handhaven en wel om de volgende redenen:

- Fokker heeft aangegeven de geheimhouding te willen handhaven (zie bijlage 2).
- Er is op basis van artikel 10 lid 1 van de Wet openbaarheid van bestuur geen ruimte voor afweging van belangen.
- Openbaarheid van de samenwerkingsovereenkomst geeft geen inzicht in de door de gemeente aangetrokken middelen
- De gewenste financiële informatie is terug te vinden in de jaarstukken van de gemeente

Mocht uw raad er voor kiezen de geheimhouding op te heffen, moet Fokker de ruimte krijgen een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Fokker is belanghebbende bij dit verzoek en kan alleen met deze voorlopige voorziening een eventuele opheffing van geheimhouding tegengaan. Fokker zal hiervoor gelegenheid moeten krijgen. In uw besluit zal een moment van inwerkingtreding opgenomen moeten worden. Wij adviseren een termijn van 14 dagen.

Ter volledigheid willen wij u er op wijzen dat, ook na opheffing van geheimhouding, nog steeds een afweging nodig is op basis van de Wet openbaarheid van bestuur. Wanneer uw raad besluit geheimhouding op te heffen is het openbaar maken van stukken geen strafbaar feit meer. Daarmee is nog niet direct gezegd dat het stuk dan ook openbaar is in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Binnen de Wob kan het nog steeds zo zijn dat op basis van een afweging van belangen of een absolute weigeringsgrond gevraagde documenten toch niet openbaar kunnen worden gemaakt.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouder van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke

Advies op initiatiefvoorstel GroenLinks over opheffen geheimhouding samenwerkingsovereenkomst Fokker.—

Initiatiefvoorstel GroenLinks tot opheffen geheimhouding

Op 26 februari 2021 heeft de fractievoorzitter van GroenLinks een initiatiefvoorstel ingediend bij de voorzitter van de gemeenteraad ter agendering voor de eerstvolgende vergadering van de Raad van Papendrecht (18-03-2021). Volgens artikel 19 van het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht 2019 kan een raadslid middels een initiatiefvoorstel de raad voorstellen de geheimhouding op te heffen.

In het initiatiefvoorstel stelt de fractie van GroenLinks voor de geheimhouding van de Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht – Fokker / Fokker locatie Slobbengors inclusief de bijlagen (datum stuk: 13-12-2011, bekrachtiging geheimhouding in Raadsvergadering van 08-12-2011) op te heffen.

Als belangrijkste argument hiervoor geeft de fractie van GroenLinks aan dat de financiële posities van gemeenten in Nederland onder druk staan (zo ook in Papendrecht). De solvabiliteit en de schuldenquote van de gemeente Papendrecht staan op 'oranje' staan en daarnaast dat de gemeente voor grote opgaven, zoals het investeren in de VO scholen en een ingrijpende bezuinigingsronde staat. de fractie van GroenLinks is van mening dat inwoners van Papendrecht openheid van zaken gegeven moet worden welk bedrag de gemeente Papendrecht aan vreemd vermogen heeft aangetrokken om de deal met Fokker te financieren. Dit heeft immers een negatieve invloed op de solvabiliteit en de schuldenquote van Papendrecht, zo stelt de fractie van GroenLinks.

Een tweede reden om de geheimhouding op te heffen is wat de fractie van GroenLinks betreft het feit dat er al langere tijd bedragen in de media rond gaan met betrekking tot deze deal en dat het goed is als deze bedragen bevestigd of gecorrigeerd kunnen worden.

Ten slotte geeft de fractie van GroenLinks aan dat de (met name economische) redenen die destijds zijn aangevoerd tot geheimhouding niet langer geldend zijn, waardoor het niet langer noodzakelijk op dit stuk geheimhouding te laten rusten.

Geheimhouding

Op de samenwerkingsovereenkomst is destijds door het college geheimhouding opgelegd op grond van artikel 25, tweede lid Gemeentewet (Gw). De gemeenteraad heeft deze geheimhouding bekrachtigd bij besluit van 8 december 2011. Geheimhouding kan alleen worden opgelegd als er een belang in het geding is, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB), aldus artikel 25 Gw. Ingevolge artikel 10, eerste lid, onder c, van de WOB kan geheimhouding worden gerechtvaardigd voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld.

De overeenkomst met Fokker betreft vertrouwelijke informatie met bedrijfs- en fabricagegegevens van Fokker. Het gaat dan met name om het investeringsprofiel van Fokker, de concerngarantie en de financiële gegevens van de leningen (zoals rentepercentages en risico-opslagen). Op absolute weigeringsgronden (ook wel uitzonderingsgronden genoemd), hoeft het belang van de informatieverschaffing niet te worden afgewogen tegen het belang van het niet verschaffen van de informatie.

Nu de overeenkomst informatie bevat die valt onder artikel 10, eerste lid, is geen ruimte voor de afweging van belangen en wordt de geheimhouding opgelegd. Op grond van de parlementaire geschiedenis van de WOB (met name de memorie van antwoord) wordt met artikel 10, eerste lid, onder c, van de WOB beoogd bedrijven bescherming te bieden tegen concurrentie, wanneer deze bedrijven tegenover de overheid open kaart hebben moeten spelen voor wat betreft hun bedrijfsvoering en hun bedrijfsprocessen. In casu is sprake van concurrentiegevoelige informatie en knowhow die inzicht geeft in de bedrijfsstrategie, kostenstructuur, prestaties en bedrijfsvoering van Fokker.

Overigens kan worden opgemerkt dat de erfpachtvoorwaarden en de hypotheekvoorwaarden al opvraagbaar zijn bij het Kadaster en hoogstwaarschijnlijk ook de statuten van de CV/BV's zijn in te zien bij de Kamer van Koophandel. Daarnaast is de financiële informatie waar de fractie naar verwijst vindbaar in de jaarstukken van de gemeente Papendrecht. Dit neemt echter niet weg dat dienaangaande dat het opleggen van geheimhouding moet worden bekeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur. Het is niet noodzakelijk dat de gemeente daarbij na gaat of bepaalde geheim gemaakte gegevens wellicht elders in de openbare registers zijn terug te vinden. Volgens de jurisprudentie is er bovendien geen plicht tot openbaarmaking van gegevens in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur, wanneer het informatie betreft die reeds openbaar is. De gemeente hoeft dus geen gegevens openbaar te maken die wellicht elders, met of zonder enige moeite, in openbare stukken zijn terug te vinden.

Reactie Fokker op verzoek opheffen geheimhouding

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van GroenLinks is Fokker verzocht aan te geven in hoeverre de uitzonderingsgrond van artikel 10, eerste lid, onder c van de WOB nog steeds van kracht is. Bij brief van 11 maart 2021 heeft Fokker in een reactie laten weten dat Fokker als bedrijf zo transparant mogelijk wil opereren als de gerechtvaardigde belangen toelaten.

Fokker laat weten dat ze dan ook graag transparantie willen verschaffen, maar dat zij juist vanwege die gerechtvaardigde belangen, daaraan niet kunnen voldoen, hetgeen gebaseerd is op artikel 10 lid 1 sub c WOB. De grondslagen welke de basis vormden voor het Besluit van de gemeenteraad (ref. 08 december 2011, nummer 087/2011) tot geheimhouding van het vertrouwelijke raadsvoorstel en de "Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht-Fokker, met alle daarbij behorende bijlagen en onderliggende documenten" zijn ongewijzigd. Er zouden aldus nog steeds onder meer bedrijfs- en fabricagegegevens gedeeld moeten worden welke vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Het betreft in deze niet slechts de bedrijfsgegevens van Fokker, maar ook de bedrijfsgegevens van derde partijen, welke hierin nog geenszins meegenomen zijn en met wie expliciet geheimhouding overeen is gekomen, zo stelt Fokker.

Procedure

In het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht 2019 is in artikel 19 opgenomen dat een raadslid middels een initiatiefvoorstel de raad kan voorstellen de geheimhouding op te heffen. Hierin is verder geen procedure opgenomen. Gebruikelijk is hierbij dat een individueel raadslid de raad door middel van een initiatiefvoorstel kan voorstellen de geheimhouding op een bepaald stuk op te heffen. Een raadsbesluit volgt nadat een reactie van het college op het initiatiefvoorstel is besproken in de commissie. Overigens kan een raadslid dat de geheimhouding wil laten voortduren door de raad dit doen door het indienen van een amendement op het initiatiefvoorstel tot opheffing van de geheimhouding.

Conclusie

In het initiatiefvoorstel stelt de fractie van GroenLinks voor de geheimhouding van de Samenwerkingsovereenkomst "Gemeente Papendrecht – Fokker / Fokker locatie Slobbengors" op te heffen. Op deze samenwerkingsovereenkomst is destijds door het college geheimhouding opgelegd omdat de overeenkomst met Fokker vertrouwelijke informatie met bedrijfs- en fabricagegegevens van Fokker betreft. Hoewel kan worden opgemerkt dat de erfpachtvoorwaarden en de hypotheekvoorwaarden opvraagbaar is bij het Kadaster en de statuten van de CV/BV's bij de Kamer van Koophandel mag de gemeente hier alsnog geheimhouding op laten bestaan.

Advies

Voorgesteld wordt dan ook de geheimhouding, van de Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht – Fokker / Fokker locatie Slobbengors inclusief de bijlagen, te handhaven en hiermee het standpunt van Fokker, waarin zij aangegeven dat aan de vertrouwelijkheid van de informatie niets is gewijzigd, te respecteren. Dit advies wordt versterkt doordat en openbaar maken van de overeenkomst niet noodzakelijk is om de informatie waar de fractie van GroenLinks te kunnen vinden. Bovendien laat artikel 10, eerste lid, onder c verder geen belangenafweging toe. De algemene openbaarmakingsregeling zoals neergelegd in de WOB wijkt voor de in de Gemeentewet opgenomen bijzondere regeling zoals de geheimhouding. Concreet betekent dit dat de WOB niet van toepassing is (en dus niet wordt getoetst aan de weigeringsgronden van artikel 10 en 11 van de WOB) wanneer om informatie is verzocht waarvoor op grond van de Gemeentewet een geheimhoudingsbesluit is genomen.

Gemeente Papendrecht
T.a.v. de heer S. Brouwer
Markt 22
3151 PD PAPENDRECHT

Papendrecht, 11 maart 2021

Betreft:

Reactie namens Fokker Aerostructures B.V. op initiatiefvoorstel (artikel 37 Reglement van Orde) opheffing geheimhouding (artikel 19 Protocol openbaarheid en geheimhouding gemeente Papendrecht)

Geachte heer Brouwer,

U heeft ons gevraagd een reactie te geven op het initiatief voorstel tot opheffing van geheimhouding van de afspraken tussen uw Gemeente en ons bedrijf gemaakt, in het voorstel geduid als “Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht – Fokker / Fokker locatie Slobbengors inclusief bijlagen”, bekrachtigt in de raadsvergadering 08 december 2011.

Als bedrijf opereren we zo transparant als de gerechtvaardigde belangen toelaten.

Graag zouden wij in deze dan ook transparantie verschaffen, maar aan dit mogelijke verzoek zouden wij vanwege juist die gerechtvaardigde belangen, niet kunnen voldoen, hetgeen gebaseerd is op artikel 10 lid 1 sub c Wet openbaarheid van bestuur.

De grondslagen welke de basis vormden voor het Besluit van uw Raad (ref. 08 december 2011, nummer 087/2011) tot geheimhouding van het vertrouwelijke raadsvoorstel en de “Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht-Fokker, met alle daarbij behorende bijlagen en onderliggende documenten” zijn ongewijzigd. Er zouden aldus nog steeds onder meer bedrijfs- en fabricagegegevens gedeeld moeten worden welke vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Het betreft in deze niet slechts onze bedrijfsgegevens, echter ook de bedrijfsgegevens van derde partijen, welke hierin nog geenszins mee genomen zijn en met wie expliciet geheimhouding overeen is gekomen.

Om exact deze redenen is in eerdergenoemd Besluit van uw Raad (ref. 08 december 2011, nummer 087/2011) eveneens beslist, dat geen gebruik gemaakt zal worden van het recht tot het indienen van wensen en bedenkingen tegen de Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Papendrecht-Fokker, inclusief de daarbij behorende bijlagen en de daaruit voortvloeiende handelingen.

In dit stadium deel ik u aldus namens Fokker mee dat wij vanwege hoger gemelde, bij een dergelijk verzoek niet akkoord gaan met openbaarmaking van de stukken.

Indien een nadere toelichting gewenst is, zijn wij daartoe graag bereid.

Met vriendelijke groeten,

D. Laven
CFO
Fokker Technologies Holding B.V.